

1. Metalliteollisuus Toimialaseuranta kesäkuu 2023

Tutkimusyksikkö

Diapaketti esittelee edellisten
3 kuukauden aikana
julkistettuja tietoja ja uutisia.

Diapaketit ilmestyvät: maalis-,
kesä- ja syyskuussa.
Toimialakatsaus ilmestyy
joulukuussa.

1. Metalliteollisuus

Sisällysluettelo

- 1.1. Metallien jalostus
- 1.2. Metallituotteiden valmistus
- 1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus
- 1.4. Elektroniikkateollisuus
- 1.5. Sähkölaitteiden valmistus
- 1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus
- 1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus

Metalliteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokittelua metalliteollisuuden aloista.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 24 Metallien jalostus

TOL 25 Metallituotteiden valmistus

TOL 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus

TOL 27 Sähkölaitteiden valmistus

TOL 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus

TOL 29 Moottoriajoneuvojen valmistus

TOL 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus

Sopimusalat: Teknologiateollisuus, Pelti- ja teollisuuseristysala, Veneenrakennusteollisuus

1.1. Metallien jalostus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +5 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -6 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -17 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Vuodet 2021 ja 2022 olivat poikkeuksellisen hyviä metallien jalostajille ja erityisesti teräsyhtiöille.
- Vuonna 2023 suhdanne on selkeästi jäähtynyt. Suhdannetta voi pitää normaalina tällä hetkellä.
- Suurimmat yritykset SSAB ja Outokumpu ovat tehneet erittäin hyvää tulosta. Alalla on myös muita erinomaisesti pärjääviä yrityksiä. Viime vuonna loistavaa tulosta takoivat Boliden Kokkola, Boliden Harjavalta ja Ovako Imatra.
- Kuparinjalostaja Aurubis Finlandin ja valimoyritys Componenta Castingin tilanne ei ollut yhtä hyvä. Niiden liikevaihto kasvoi, mutta kannattavuus oli vain hieman plussan puolella.
- Tuotantokustannukset ovat laskussa. Erityisesti halventunut sähkö auttaa metallien jalostajia.

1.2. Metallituotteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +6 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +9 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +8 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Metallien hinnat (teräs, sinkki, alumiini, nikkeli ja kupari) ovat hieman pudonneet alkuvuoden aikana, mutta ovat edelleen tavanomaista korkeammalla tasolla.
- Metallituotteiden valmistuksessa yritysten kannattavuus on saatavissa olevien tilinpäätöstietojen mukaan vuonna 2022 parantunut edellisestä vuodesta.
- Yrityskauppoja on tehty. Fortaco Group Holdco Oyj on ilmoittanut konserni-yhtiönsä ostaneen itävaltalaisen Walter Mauser GmbH:n koko osakekannan. Yritys valmistaa turvaohjaamoja 300 työntekijän voimin.
- Puolustusvälineillä on nyt kysyntää. Nammo Lapua Oy ilmoitti keväällä 2023, että se palkkaa Sastamalan tehtaalle 20 ja Lapuan tehtaalle 40 uutta työntekijää.
- Ruotsin ja Suomen puolustusvoimat ovat tilaamassa rynnäkkökivääreitä Sakolta 10 vuoden sopimuksella. Sako Oy on ilmoittanut, että se palkkaa Riihimäelle 70 työntekijää lisää.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +15 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +11 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +21 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Suuremmilla (Kone, Valmet, Wärtsilä, Metso, Cargotec ja Konecranes) pörssiyrityksillä on mennyt alkuvuosi hyvin. Kaikilla liikevaihdot (Q1/2022 → Q1/2023), henkilöstömäärät ja tilauskannat ovat kasvaneet ja nettotulokset parantuneet.
- Sittemmin tilanne on joiltain osin heikentynyt. Esimerkiksi Metson Tampereen tehtaalla on neuvoteltu peräti 310 ihmistä koskevista lomautuksista.
- Ostoksillakin on käyty. Esimerkiksi Konecranes osti Yhdysvalloissa toimivan Whiting Corporationin, joka valmistaa nostureita. Työntekijöitä yrityksessä on 130.
- Cargotec on ilmoittanut selvittävänsä, onko mahdollista eriyttää sen kaksi ydinliiketoimintoa kahdeksi pörssiyritykseksi. Kyseessä ovat Kalmar (nosturit ja trukit) ja Hiab (kuormausnosturit). Jo aiemmin Cargotec on ilmoittanut luopuvansa MacGregor (laivojen lastauslaitteet) liiketoiminnostaan jollain aikavälillä.

1.4. Elektroniikkateollisuus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +8 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +1 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Elektroniikkateollisuutta vaivannut komponenttipula on hellittänyt. Monien yritysten tilanne on hyvä.
- Korkeiden nousu jarruttaa suuria investointihankkeita. Tämä on synkettänyt esimerkiksi Nokian näkymiä.
- Suomalaisten elektroniikan sopimusvalmistajien tilanne on parantunut selkeästi viime vuodesta alkaen. Monien sopimusvalmistajien liikevaihdot kasvoivat vahvasti vuonna 2022. Esimerkiksi: Sanmina-SCI Haukipudas EMS +48 %, MLB Electronics +42 %, Tempcom +27 %, Bevenic Electronics +79 %, Jotwire +28 %. Liikevaihdon lisäksi kaikkien näiden yritysten kannattavuus parani.
- Sopimusvalmistajat ovat myös investoineet. Bevenic Electronics rakensi uuden tehtaan Lahteen ja rekrytoi kymmeniä työntekijöitä. Elektroniikkayritykset palkkaavat myös ukrainalaisia. Myös Jotwire on laajentanut Kontiolahden tehdastaan.
- Suurista sopimusvalmistajista Scanfil EMS ei päässyt kasvuun viime vuonna.

1.5. Sähkölaitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +11 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +38 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Sähkölaitteiden valmistukselle tärkeä kuparin hinta on noin 40 prosenttia tavallista korkeammalla tasolla. Hinnat ovat pysytelleet noin vuoden samalla tasolla.
- ABB Oy jatkaa vahvaa tekemistään. Vuonna 2022 yhtiön liikevaihto oli 2 374 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 4 760. Toiminta oli hyvin kannattavaa (nettotulosprosentti 12,5). Kevään 2023 kuluessa ongelmiakin ilmeni. ABB Motors Vaasa ei jatka 61 vuokratyöntekijän vuokraustaan.
- Yrityskauppoja toteutuu. Ranskalainen Nexans S.A. on ilmoittanut saaneensa päätökseen Reka Kaapeli Oy:n oston, kun Kilpailu- ja kuluttajavirasto oli hyväksynyt kaupan.
- Kempower Oyj yhtiön liikevaihto kohosi (Q1/2023) jo 56 miljoonaan euroon. Henkilöstön määrä jakson lopussa oli 470. Tilauskirjasta paljastuu jo kasvun tasaantumista.
- Saksalainen Skeleton Technologies on ilmoittanut, että se ostaa Varkauden akkutehtaan laitteet European Batteries Oy:n konkurssipesältä. Yritys tuo Varkauteen akkujen valmistusta ja tuotekehitystä.

1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +8 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Liikevaihdon vuosimuutos: -1 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -52 % (Q1/2022 → Q1/2023)
- Valmet Automotiven Uudenkaupungin autotehtaan vaikeudet jatkuvat. Tällä hetkellä töissä on 1 400 ihmistä. Sen lisäksi satoja yrityksen työntekijöitä on lomautettuna.
- Uudenkaupungin tehtaan ongelmat ovat sysänneet koko toimialan tuotannon voimakkaaseen laskuun.
- Toimialan toiseksi suurimman yrityksen Agco Powerin tilanne on hyvä.
- Raskaan kaluston perävaunujen valmistajat ovat Suomessa merkittäviä työllistäjiä. Näiden yritysten osalta vuosi 2022 oli vähintäänkin kohtuullinen, sillä yritysten liikevaihto ja henkilöstömäärä kasvoivat. Toisaalta yritysten kannattavuus pysyi alhaisena.
- Puolustusajoneuvojen valmistajien kasvunäkymät parantuneet. Sisu valmistaa kuorma-autoja Karjaalla. Conlog tekee esimerkiksi erikoisajoneuvoja ja viestintäkontteja puolustusvoimien käyttöön Oulussa. Molemmat yritykset työllistävät noin 70-80 ihmistä.

1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Risteilymatkustaminen on maailmanlaajuisesti palautunut kasvu-uralle. Tämä luo uskoa Turun telakan tulevaisuuteen. Meyer Turku on monella osa-alueella teknologiajohtaja suurten risteilyalusten rakentamisessa. Tänä vuonna Turussa valmistuu jälleen maailman suurin risteilyalus.
- Patria on saanut paljon vaunutilauksia puolustusvoimilta viimeisen vuoden aikana. Tilaajina ovat olleet Suomen, Ruotsin, Slovakian ja Japanin puolustusvoimat. Vaikka suuri osa vaunuista valmistetaan tilaajamaissa, kasvaa Hämeenlinnan vaunutehdas voimakkaasti lähivuosina.
- Patrian ilmailupuolella sitä vastoin suunnitellaan lomautuksia heikentyneen tilauskannan seurauksena.
- Myös Patrian ilmailupuolella on kasvumahdollisuuksia. Ne liittyvät erityisesti Suomen hävittäjähankintaan ja NATO-jäsenyyteen. Kesäkuussa Patria solmi sopimuksen F-35-hävittäjien eturunkojen valmistamisesta Suomessa.
- Kanadalainen Chantier Davie -telakkayritys on allekirjoittanut sopimuksen Helsingin telakan ostamisesta. Tästä huolimatta kauppa ei ole varmistunut.

**Teollisuus
liitto**